

## DAFTAR ISI

|                                      |     |
|--------------------------------------|-----|
| HALAMAN JUDUL .....                  | i   |
| SURAT PERNYATAAN BUKAN PLAGIAT ..... | ii  |
| ABSTRAK .....                        | iii |
| PENGESAHAN SKRIPSI .....             | iv  |
| PERNYATAAN PERSETUJUAN.....          | v   |
| RIWAYAT HIDUP .....                  | vi  |
| KATA PENGANTAR.....                  | vii |
| DAFTAR ISI.....                      | ix  |
| DAFTAR GAMBAR.....                   | xiv |
| DAFTAR TABEL .....                   | xv  |
| DAFTAR LAMPIRAN .....                | xvi |

## BAB I

### PENDAHULUAN

|                               |   |
|-------------------------------|---|
| 1.1 Latar Belakang .....      | 1 |
| 1.2 Identifikasi Masalah..... | 4 |
| 1.3 Pembatasan Masalah .....  | 5 |
| 1.4 Perumusan Masalah .....   | 5 |
| 1.5 Tujuan Penelitian .....   | 5 |
| 1.5.1 Tujuan Umum .....       | 5 |
| 1.5.2 Tujuan Khusus .....     | 5 |
| 1.6 Manfaat Penelitian .....  | 6 |
| 1.6.1 Bagi Institusi .....    | 6 |

|       |                             |   |
|-------|-----------------------------|---|
| 1.6.2 | Bagi Peneliti .....         | 6 |
| 1.6.3 | Bagi Fakultas/Jurusan ..... | 6 |

## BAB II

### KERANGKA TEORI DAN HIPOTESIS

|       |                                                                       |    |
|-------|-----------------------------------------------------------------------|----|
| 2.1   | Posisi Kerja Berdiri .....                                            | 7  |
| 2.1.1 | Definisi Ergonomi.....                                                | 7  |
| 2.1.2 | Posisi Kerja Berdiri .....                                            | 7  |
| 1.    | Kerja Posisi Berdiri .....                                            | 7  |
| 2.    | Stasiun Kerja Berdiri.....                                            | 9  |
| 3.    | Pertimbangan dalam Melakukan Posisi Kerja Berdiri .....               | 10 |
| 4.    | Tinggi Bekerja Sambil Berdiri .....                                   | 12 |
| 5.    | <i>Rapid Entire Body Assesment (REBA)</i> .....                       | 14 |
| 2.1.3 | Kameraman .....                                                       | 18 |
| 1     | Definisi Kameraman .....                                              | 18 |
| 2     | Pekerjaan Kameraman yang Beresiko Terhadap <i>Low Back Pain</i> ..... | 21 |
| 2.2   | Nyeri Punggung Bawah ( <i>Low back Pain</i> ).....                    | 27 |
| 2.2.1 | Nyeri.....                                                            | 27 |
| a.    | Definisi Nyeri.....                                                   | 27 |
| b.    | Patofisiolgi Nyeri .....                                              | 28 |
| c.    | Skala Penilaian Nyeri .....                                           | 28 |
| 2.2.2 | Anatomi Punggung Belakang .....                                       | 33 |

|       |                                                                                       |    |
|-------|---------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 2.2.3 | Nyeri Punggung Bawah (Low Back Pain) .....                                            | 35 |
| 1.    | Definsi Nyeri Punggung Bawah (Low Back Pain) .....                                    | 35 |
| 2.    | Epidemiologi Nyeri Punggung Bawah (Low Back Pain) .....                               | 36 |
| 3.    | Patofisiologi Nyeri Punggung Bawah (Low Back Pain).....                               | 37 |
| 4.    | Etiologi Nyeri Punggung Bawah (Low Back Pain) .....                                   | 38 |
| 5.    | Klasifikasi Nyeri Punggung Bawah (Low Back Pain).....                                 | 40 |
| 6.    | Faktor Risiko yang Mempengaruhi Keluhan Nyeri Punggung<br>Bawah (Low Back Pain) ..... | 42 |
| 7.    | Diagnosis dan Pemeriksaan Nyeri Punggung Bawah (Low Back<br>Pain) .....               | 52 |
| 8.    | Penatalaksanaan dan Pencegahan Nyeri Punggung Bawah (Low Back<br>Pain) .....          | 57 |
| 2.3   | Kerangka Berpikir .....                                                               | 59 |
| 2.4   | Kerangka Konsep .....                                                                 | 61 |

### **BAB III**

#### **METODOLOGI PENELITIAN**

|       |                                   |    |
|-------|-----------------------------------|----|
| 3.1   | Tempat dan Waktu Penelitian ..... | 62 |
| 3.2   | Jenis Penelitian.....             | 62 |
| 3.3   | Populasi dan Sampel .....         | 63 |
| 3.3.1 | Populasi .....                    | 63 |
| 3.3.2 | Sampel .....                      | 63 |
| 3.4   | Pengumpulan Data .....            | 63 |
| 3.4.1 | Sumber Data .....                 | 63 |

|       |                                   |    |
|-------|-----------------------------------|----|
| 3.4.2 | Instrumen Penelitian.....         | 64 |
| 3.5   | Analisis Data .....               | 70 |
| 1.    | Teknik Mendeskripsikan Data ..... | 70 |
| 2.    | Uji Normalitas Data .....         | 71 |
| 3.    | Uji Statistik.....                | 72 |
| 3.6   | Hipotesis Statistik .....         | 74 |

## **BAB IV**

### **HASIL PENELITIAN**

|       |                                                                                     |    |
|-------|-------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 4.1   | Analisis Univariat .....                                                            | 75 |
| 4.1.1 | Gambaran Karakteristik Responden .....                                              | 75 |
| 1.    | Distribusi responden berdasarkan umur .....                                         | 75 |
| 2.    | Distribusi responden berdasarkan jenis .....                                        | 76 |
| 3.    | Distribusi responden berdasarkan masa kerja .....                                   | 76 |
| 4.1.2 | Variabel Dependen .....                                                             | 77 |
| 1.    | Gambaran data berdasarkan variabel dependen (keluhan nyeri<br>punggung bawah) ..... | 77 |
| 2.    | Total skor variabel dependen (keluhan nyeri punggung<br>bawah) .....                | 77 |
| 4.1.3 | Variabel Independen .....                                                           | 78 |
| 1.    | Gambaran data berdasarkan variabel independen (posisi kerja<br>berdiri) .....       | 78 |
| 2.    | Total skor variabel independen (posisi kerja berdiri) .....                         | 78 |

|                              |    |
|------------------------------|----|
| 4.1.4 Analisis Bivariat..... | 79 |
| 1. Uji Normalitas Data ..... | 79 |
| 2. Uji Hipotesis .....       | 80 |

## **BAB V**

### **PEMBAHASAN**

|                                                                                |    |
|--------------------------------------------------------------------------------|----|
| 5.1 Karakteristik Responden .....                                              | 82 |
| 5.1.1 Umur .....                                                               | 82 |
| 5.1.2 Jenis Kelamin .....                                                      | 83 |
| 5.1.3 Masa Kerja .....                                                         | 84 |
| 5.2 Analisis Posisi Kerja Berdiri .....                                        | 85 |
| 5.3 Analisis Keluhan Nyeri Punggung Bawah .....                                | 90 |
| 5.4 Hubungan Posisi Kerja Berdiri dengan Keluhan Nyeri Punggung<br>Bawah ..... | 91 |
| 5.5 Keterbatasan Penelitian .....                                              | 98 |

## **BAB VI**

### **KESIMPULAN DAN SARAN**

|                      |     |
|----------------------|-----|
| 6.1 Kesimpulan ..... | 99  |
| 6.2 Saran .....      | 100 |

## **DAFTAR PUSTAKA**

## **LAMPIRAN**